



Českomoravský odborový svaz
pohostinství, hotelů a cestovního ruchu
únor 2017

VÝPOČET SRÁŽEK ZE MZDY V ROCE 2017

Při výpočtu srážek ze mzdy je nutno vycházet z každoroční změny částek normativních nákladů bydlení, které se pro rok 2017 změnilo na základě nařízení vlády ze dne 19. 12. 2017 a částek životního minima, které se však pro rok 2017 nezměnily a zůstávají ve stejné výši od roku 2012.

Změnou výše normativních nákladů na bydlení se změnil i výpočet srážek ze mzdy, a to snížením základní nebo-li nezabavitelné částky a částky, nad kterou se zbytek čisté mzdy srazí bez omezení. Podle nařízení vlády č. 595/2006 Sb., o způsobu výpočtu základní částky, která nesmí být sražena povinnému z měsíční mzdy při výkonu rozhodnutí, a o stanovení částky, nad kterou je mzda postižitelná srážkami bez omezení (nařízení o nezabavitelných částkách), je výpočtová základna pro tyto účely odvozena ze součtu:

1. Životního minima jednotlivce, které je i pro rok 2017 **3.410 Kč**.

2. Normativních nákladů na bydlení jednotlivce v bytech užívaných na základě nájemní smlouvy (nájemních bytech). Tato částka je pro rok 2017 stanovena na **5.822 Kč** oproti 5.858 Kč v roce 2016, a byla tak snížena o 36 Kč.

Součet částek 1. a 2. pro rok 2017 činí **9.232 Kč**. Tato částka je výpočtovou základnou pro dále uvedené položky Aa) a B). To platí jako fikce pro všechny povinné (dlužníky), přičemž jejich

skutečné rodinné situaci se nepřihlíží (všichni jsou posuzováni jako jednotlivci žijící v nájemních bytech). Dále uvedená částka Ab) je odvozována od částky Aa).

Nařízením vlády o nezabavitelných částkách jsou stanoveny:

A) **Dvě složky** nezabavitelné částky, a to

a) Na osobu povinného

b) Na každou osobu, které je povinen poskytovat výživné, přičemž celková nezabavitelná částka **je rovna jejich úhrnu**.

B) A dále částka, nad kterou se zbytek čisté mzdy srazí bez omezení (hranice plně zabavitelného zbytku čisté mzdy).

Tyto částky pro rok 2017 činí:

Aa) 2/3 z uvedené výpočtové základny, tj. z 9.232 Kč = **6.154,67 Kč**.

Ab) 1/4 z částky Aa) = **1.538,67 Kč**

B) 100 % výpočtové základny = **9.232 Kč**

z toho vypočtená maximální výše 1/3 zbytku čisté mzdy = **3.077 Kč**.

Nezabavitelnou částku povinného (dlužníka) tvoří nezabavitelná částka Aa), a pokud má povinnost poskytovat výživné, připočítá se tolik násobků částky Ab), kolika osobám je povinen poskytovat výživné.

Podle ustanovení § 1 odst. 2 tohoto nařízení se na manžela povinného započítává jedna čtvrtina nezabavitelné částky, i když má samostatný příjem

(manželé nemusí žít ve společné domácnosti). Na dítě, jež manželé společně vyživují, se započítává jedna čtvrtina nezabavitelné částky každému manželovi zvlášť, jsou-li srážky prováděny ze mzdy obou manželů.

Podle § 4 nařízení o nezabavitelných částkách při zvýšení částky životního minima nebo normativních nákladů na bydlení uplatní plátce mzdy nově vypočtenou nezabavitelnou částku a částku, nad kterou se zbytek čisté mzdy srazí bez omezení, poprvé za výplatní období, do něhož připadne den, od něhož se tyto částky zvyšují. Protože změna výše normativních nákladů na bydlení nastává k 1. 1. 2017, je třeba použít nové dané částky poprvé za lednové zúčtovací období, tedy pro srážky ze mzdy za leden 2017.

Příklad: Svobodný zaměstnanec bez vyživovacích povinností bude mít nezabavitelnou částku 6.155 Kč. Vůči tomu svobodnému zaměstnanci je vedena nepřednostní pohledávka ve výši 150.000 Kč a jeho čistá mzda v lednu 2017 činí 18.522 Kč. Po odečtení nezabavitelné částky 6.155 Kč činí zbytek čisté mzdy 12.367 Kč. Hranice plně zabavitelného zbytku čisté mzdy je 9.232 Kč, z čehož 1/3 činí 3.077 Kč. Pro pohledávku se použije tato jedna třetina plus celý zbytek čisté mzdy nad 9.232 Kč. Srážka ze mzdy tak činí 6.212 Kč (12.367 - 9.232 = 3.135 + 3.077).

PhDr. Dagmar Gavlasová

Obsah:

- Výpočet srážek ze mzdy v roce 2017
- Příkazy zaměstnavatele a jejich návaznost...
- Bankéř přiznal chybu
- Víte, že je káva ovoce?
- Jednal Pracovní tým RHSD pro EU
- České vysokoškolačky berou méně...

PŘÍKAZY ZAMĚSTNAVATELE A JEJICH ZÁVAZNOST PRO ZAMĚSTNANCE

V odborném tisku se objevila informace o dvou soudních sporech, jejichž výsledek je do určité míry nebezpečný pro zaměstnance, kteří mají za to, že příkaz nebo pokyn zaměstnavatele postrádá smysl nebo že existují na jejich straně objektivní důvody k nesplnění příkazu nebo neuposlechnutí pokynu zaměstnavatele.

Jedním z případů, kterým se zabýval až Ústavní soud, byl příběh lékárnice, která opakovaně porušila příkaz zaměstnavatele, kterým zakazoval provádět hotovostní platby nad 1.000 Kč bez předchozího souhlasu. Zaměstnavatel s ní okamžitě zrušil pracovní poměr.

Zaměstnankyně se obrátila na soud, aby určil, že okamžité zrušení pracovního poměru je neplatné. Žalobu zdůvodnila zejména tím, že striktním dodržováním pokynů, aby si hotovostní platby přesahující 1.000 Kč nechala schvalovat příslušným zaměstnancem zaměstnavatele, by byl v podstatě ochromen provoz lékárny, protože část zboží by bez hotovostních plateb přesahujících uvedenou částku vůbec nebyla dodavateli do lékárny dodána. Soud prvního stupně žalobě vyhověl s tím, že rozhodnutí zaměstnavatele o omezení hotovostních plateb považuje za účelové. Odvolací soud k odvolání zaměstnavatele rozsudek prvního stupně pro formální chyby zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Soud prvního stupně žalobě opět vyhověl, když vyšel ze zjištění, že po nástupu žalobkyně došlo ke značnému zvýšení obrátu lékárny.

Odvolací soud však rozsudek soudu prvního stupně změnil a žalobu lékárnice zamítl. Uvedl, že pokud zaměstnavatel žalobkyni přikázal, aby nečinila platby v hotovosti nad 1.000 Kč, pak žalobkyně svým jednáním porušila svoji povinnost spočívající v plnění pokynů nadřízených a v řádném hospodaření s prostředky svěřenými jí zaměstnavatelem. Je irelevantní, zda jejím jednáním došlo ke zvýšení tržeb, neboť žalobkyně byla přijata jako lékárník asistent, a ačkoliv byla posléze pověřena vedením lékárny, ze své pozice za ekonomické výsledky žalované společnosti neodpovídala; přitom žádný právní předpis zaměstnanci neumožňuje, aby svévolně nakládala s prostředky zaměstnavatele.

Zaměstnankyně si podala dovolání k Nejvyššímu soudu ČR. Ten konstatoval, že dovolatelka přehlídí, že ke kritériím, která mohou být při posouzení intenzity porušení pracovní povinnosti zohledněna, nelze přihlížet pouze mechanicky, nebo některá z nich mohou mít v kontextu posuzovaného případu zvýšený význam. V posuzovaném případě však nelze opomíjet, že žalobkyně přes opakovaně upozornění naprosto úmyslně porušila zcela jednoznačný zákaz zaměstnavatele vydaný v souladu s právními předpisy a tím porušila jednu ze stěžejních povinností zaměstnance charakterizující pracovní poměr jako výkon závislé práce - plnit pokyny zaměstnavatele. Je právně nerozhodné, jak sama žalobkyně vyhodnotila vydaný pokyn, neboť zaměstnanec je povinen plnit pokyny nadřízených vydané v souladu s právními předpisy bez ohledu na to, jaké odborné stanovisko k nim zaujímá. Proti rozsudku NS ČR zaměstnankyně podala ještě ústavní stížnost, kterou ovšem Ústavní soud odmítl.

Dalším případem byl příběh kuchaře - experta na italskou kuchyni. Kuchař odmítl vařit jídla podle nového jídelního lístku změněného vedoucím restaurace s odůvodněním, že s ním nebyly změny konzultovány. Zaměstnavatel za něj musel povolat náhradu, aby se v restauraci v daný den vařilo a nevznikla škoda. Se zaměstnancem byl téhož dne rozvázán pracovní poměr jeho okamžitým zrušením. Soud prvního stupně žalobě na neplatnost rozvázání pracovního poměru vyhověl. Vycházel ze zjištění, že žalobce po svém návratu z dovolené nesouhlasil s doplňkem k jídelnímu lístku v rozsahu denního menu a že uvedl, že toto jídlo není italské a že ho odmítá vařit.

Odvolací soud rozsudek prvního stupně potvrdil. Shodně se soudem prvního stupně dospěl k závěru, že ža-

lobce sice porušil své povinnosti vyplývající z právních předpisů vztahujících se k jím vykonávané práci tím, že nerespektoval pokyn nadřízeného, avšak že toto porušení nedosáhlo intenzity porušení povinností zvláště hrubým způsobem. Přihlédl přitom k tomu, že žalobce byl žalovaným přijat do pracovního poměru jako odborník na italskou kuchyni.

Nejvyšší soud ČR byl však jiného názoru. Odvolací soud měl vzhledem k okolnostem přihlížet zejména k tomu, že žalobce svým jednáním spočívajícím v odmítnutí pokynu nadřízeného úmyslně porušil povinnost zaměstnance konat práci podle pracovní smlouvy podle pokynů zaměstnavatele, která pro něj vyplývá z pracovního poměru. Na této povaze jednání žalobce nemůže nic změnit okolnost, že změny v jídelním lístku restaurace, se kterými žalobce nesouhlasil, s ním nebyly jako s odborníkem na italskou kuchyni předem projednány, neboť zaměstnanec je povinen plnit pokyny nadřízených vydané v souladu s právními předpisy bez ohledu na to, jaké odborné stanovisko k nim zaujímá. Důsledkem odmítnutí uvedeného pokynu žalobcem bylo, že žalovaný byl nucen pro zabezpečení chodu restaurace zajistit přítomnost jiného kuchaře; okolnost, že se mu to podařilo, nemění nic na tom, že svým jednáním žalobce ohrozil provoz restaurace. Nejvyšší soud ČR tedy rozhodl i tento spor ve prospěch zaměstnavatele.

Z toho vyplývá, že zaměstnanec není oprávněn hodnotit pokyny a příkazy zaměstnavatele a odmítnout jejich plnění pro nerozumnost a nevhodnost. Jakýkoliv legální pokyn zaměstnavatele musí zaměstnanec splnit, i když s ním nesouhlasí, protože se mu může zdát nelogický, ztěžuje práci jemu nebo smluvním partnerům zaměstnavatele. DaG

BANKÉŘ PŘIZNAL CHYBU

Odstupující člen bankovní rady Pavel Řežábek veřejně prohlásil, že zavedení devizových intervencí byla chyba a pro ČNB je další nakupování devizových rezerv nebezpečné. Potvrdil tak výhrady kritiků slabé koruny, k nimž mimo jiných patřili i prezident ČR Miloš Zeman a ČMKOS.

Exportérům se sice na několik let ulevilo, byli na zahraničních trzích více konkurenceschopní, ale nyní musí očekávat tvrdý dopad na zem. Ti chytřejší a schopnější se na silnou domácí měnu připravovali a bezpochyby tuto změnu zvládnou. Nicméně si myslím, že držení kurzového závazku, déle než se původně očekávalo, se dá od bankéřů nazvat i jako medvědí služba.

Zdroj: e-sondy

VÍTE, ŽE JE KÁVA OVOCE?

Abyste správně pochopili kávu a její chuti, je velmi důležité uvědomit si, že káva je ovoce. Hodně lidí překvapí, když se dozví, že plody kávovníku jsou třešně. Přitom právě toto poznání vám usnadní vnímání sladkých a kyselých ovocných tónů tohoto oblíbeného nápoje.

U výběrové kávy se třešně sbírají většinou ručně. Uvnitř jsou kávová zrna, která mají podobu pecky. Tato zelená a ještě nepražená zrna se poté vydávají "na cestu", která trvá asi měsíc. Během této cesty je káva vystavena mnoha nepříznivým vlivům, mezi které patří například vlhko nebo naopak pražení slunce. To vše může ohrozit kvalitu kávy ještě dřív, než dorazí do pražírny.

Zelená zrna, která doputovala do pražírny, by se měla ideálně do několika měsíců upražit. Pražení je hodně zásadní krok k rozvinutí potenciálu a chuti kávy. Pokud se káva upraží takzvaně na uhel, může ji to i zabít. Každý druh kávy vyžaduje jiný způsob pražení. Proto jsou některá zrna kávy hodně světlá a jiná naopak tmavší.

Po upražení se musí káva dostat co nejdříve k zákazníkovi a ten by ji měl spotřebovat nejlépe do jednoho měsíce. Káva totiž po upražení rychle stárne a ztrácí cenné chutě a vůně. Ještě rychlejší zkáza však přichází po jejím namletí. Tam už nejde o týdny, ale víceméně o minuty. Zrna totiž přicházejí o to, čeho si na kávě ceníme nejvíce - chuti a aroma. Proto je lepší nekupovat mletou kávu, ze které už získáte

jen výluh, ze kterého cítíte pouze pražení. Pokud si tedy chcete na kávě opravdu pochutnat, vyplatí se vám mít doma mlýnek a připravit si pro každý hrnek čerstvě umletou kávu.

Dobré znamení je, že i u nás se blýská na lepší kofeinové časy. Češi si začínají vychutnávat stále lepší a lepší kávu. Zajímají se o její původ, přípravu a rádi ochutnávají i její různé druhy. Jsou ochotni si za kvalitní kávu i připlatit a návštěvu kavárny berou mnohdy jako rituál nebo opravdovou relaxaci. V posledních letech se ve velkých, ale i mnoha malých městech otevřela spousta kvalitních kaváren, kde vám kávu připraví zkušený barista, kteří jsou v oboru přípravy kávy velmi dobře vzdělaní. Správný barista je tak trochu i umělec a zdobení kávové pěny je leckdy opravdu umělecké dílo.

Kávový slovníček

Barista

Člověk, který připravuje kávu, vyzná se v jejích chutích, ví, odkud pochází, umí našlehat mléko do cappuccina a poradí vám, jak si kafe vychutnat. Měl by při přípravě kávy vždy dbát na doporučené postupy, dbát na čistotu kávovaru, mlýnku a mlecích kamenů v něm.

Kofein

Alkaloid, povzbuzující chemická látka obsažená v čaji i kávě. Působí i jako přirozený insekticid, takže chrání kávovník před drobnými škůdci.



Robusta

Druh kávovníku, který není náročný na pěstování, je levnější a obsahuje hodně kofeinu.

Arabica

Druh kávovníku, který skýtá větší množství chutí než robusta. Je náročnější na pěstování a má méně kofeinu.

Kávová třešeň

Plod kávovníku červené barvy. Uvnitř jsou dvě zelená semena, kávová zrna, která slouží k dalšímu zpracování - z nich je vaše výsledná káva.

Jak se neztrapnit ve světě kávy

Zapomeňte na slovo presso. Pokud chcete klasickou kávu, požádejte o espresso. Je to nápoj o objemu 30 ml, připravený pod tlakem 9 až 15 barů. Čas extrakce je 25 - 30 sekund. Doporučená hmotnost porce mleté kávy pro správné espresso je 7 - 8 g. Pěna espressa má barvu lískového oříšku, je kompaktní, stejnorodá a soudržná. Správně připravené espresso je základem pro řadu dalších kávových nápojů.

Kávě s menším množstvím vody se neříká piccolo, ale ristretto. To obsahuje jen 20 ml vody. Pokud chcete kávu s větším množstvím vody, řekněte si o lungo. Cappuccino je espresso s mléčnou pěnou. Caffé latte je espresso s větším množstvím pěny. Když si dáte latte macchiato, dostanete nápoj, kde zhruba 200 ml teplého mléka doplní espresso a mléčná pěna.



Jednal Pracovní tým RHSD pro EU

Dne 19. 1. 2017 jednal Pracovní tým RHSD pro EU. Ředitel odboru koordinace evropských politik informoval o přípravě summitu, který se bude konat 3. 2. 2017 v La Valletě. Jednání bude zaměřeno na bezpečnost a obranu, vnitřní bezpečnost, služby a vnitřní trh. Rovněž bude diskutováno další směřování Evropské unie v souvislosti s brexitem.

Dále byl představen aktualizovaný Akční plán pro rozvoj digitálního trhu v pořadí již třetí verzi a rámcová pozice k návrhu na revizi nařízení koordinace systémů sociálního zabezpečení, východiska pozice ČR k Iniciativě pro mládež, včetně Evropského sboru solidarity - pokračování záruky pro mladé, mobility učňů a souvisejících vzdělávacích iniciativ. Podrobněji se diskutoval návrh rámcové pozice k návrhu komise na komplexní změnu pravidel pro antidumpingová šetření. Tato změna souvisí se změnou mezinárodněprávní situací, zj. ve Světové obchodní organizaci a jejím vztahem k pravidlům EU. Navrhované nařízení komise upravuje v rámci společné obchodní politiky EU použití nástrojů na ochranu obchodu před nekalými obchodními praktikami stanovených ve WTO dovozců ze třetích zemí. Nad rámec pravidel si EU ve své legislativě stanovila speciální postupy, které bude uplatňovat při antidumpingových řízeních týkajících se dovozců ze zemí bez tržního hospodářství. Návrh opouští koncept tzv. netržních ekonomik, jejichž výčet je dnes pevnou součástí základního antidumpingového nařízení. Nově navržená pravidla umožní zohlednit v antidumpingových šetřeních situace, ve kterých ceny a náklady na trhu vyvážející země nejsou výsledkem volného působení tržních sil, ale jsou podstatně zkresleny v důsledku zásahu ze strany státu. Legislativní návrh, který zavádí geograficky neutrální pojetí a zároveň umožňuje zohlednění situace na trhu v zemi původu zboží, považuje ČR v obecné rovině za vhodné řešení nastalé situace. ČR kladně hodnotí zejména fakt, že se Evropská komise nepřiklonila k možnosti prostého přiznání statusu tržní ekonomiky Číně při zachování ostatních ustanovení beze

změny, což by pravděpodobně vedlo k nepřiměřeně velkému snížení sazeb antidumpingových cel na dumpingové dovozy z ČLR, kdy byla ohrožena odvětví jako např. ocelářský a keramický průmysl, výroba skleněných vláken, hliníkových kol apod.

Pro informaci byl poskytnut follow-up ze zasedání Evropské rady ze dne 15. 12. 2016 v Bruselu. Úvodním tématem byla opět migrace. Evropská rada zdůraznila, že je potřeba zesílit podporu určenou libyjské pobřežní stráži s cílem zvýšit její kapacitu zabránit ztrátám na životech na moři a rozbít operační model převaděčů. Dále se Evropská rada věnovala otázkám vnitřní a vnější bezpečnosti, obraně, otázkám hospodářského a sociálního rozvoje vč. zaměstnanosti mladých lidí, možnostech řešení kyperské otázky, vnějším vztahům se zaměřením na Ukrajinu a Sýrii.

Informace byla podána i ze zasedání pracovní skupiny pro otázku vystoupení Spojeného království z EU. Řešeno bylo především přesídlení evropských agentur z Velké Británie, zřízení českého konzulátu v Manchesteru, dopady na evropský rozpočet a bezpečnostní spolupráce.

Dále následovaly informace o tématech kulatých stolů Národního konventu, tzn. o doporučeních z kulatého stolu „Společnost 4.0“ a „Propaganda a ochrana bezpečnosti v kybernetickém prostoru“.

Dalšími tématy pro informaci byl vstup ČR do veřejné konzultace k Evropskému pilíři sociálních práv, Hodnocení priorit ČR v agendě vnitřního trhu EU 2015 - 2020, harmonogram přípravy Národního programu reform a informace o aktuálních daňových otázkách. Ta se týkala zj. plánu Evropské komise na vyšší zdanění právnických osob, ke kterému se ČR, resp. ministerstvo financí stává zdrženlivé a dále revize směrnice o DPH, resp. její doplnění o dočasné plošné zavedení reverse charge a DPH pro elektronické knihy.

Stále větší počet českých žen dosahuje vysokoškolského vzdělání a v mladé generaci dokonce počet vysokoškoláček přesahuje počet vysokoškoláků. Přesto ale Češky bez rozdílu věku pobírají nižší mzdy než muži. Informuje o tom Český statistický úřad s tím, že tuzemský rozdíl v odměňování žen a mužů je po Estonsku druhý nejhorší v EU.

„Sledujeme mezigenerační posun. Generace ve věku 55 až 64 let většinou dosahovala úrovně základního vzdělání nebo vzdělání s výučním listem, velký podíl žen dosahoval i vzdělání s maturitou, nicméně vysokoškolské vzdělání bylo doménou mužů. V posledních letech se situace poměrně hodně změnila,“ konstatuje Michaela Kleňhová ze sekce demografie a sociálních statistik České statistického úřadu (dále jen ČSÚ).

ČESKÉ

VYSOKOŠKOLAČKY

NADÁLE BEROU

MÉNĚ NEŽ MUŽI

V nejmladší generaci vysokoškolských absolventů a absolventek totiž hrají ženy prim; ve věkovém rozmezí pětadvaceti až čtyřiatřicet let dosahuje vysokoškolského diplomu více než třetina tuzemské ženské populace (38 %), zatímco v případě stejně starých mužů jde jen o čtvrtinu (24 %). Vyšší počet českých vysokoškoláček se ale nepromítá do finančního ohodnocení českých žen, které je v porovnání s muži nižší nejen napříč generacemi, ale i v případě generace nejmladší. U vysokoškolských profesí je to podle Kleňhové způsobeno tím, že ženy mají převahu v oborech s nižšími platy, jako jsou učitelky nebo zdravotní sestry.

Platově znevýhodněné jsou ale Češky ve všech kategoriích vzdělávání; průměrný plat žen je o více než pětinu nižší než u mužů, čímž se republika řadí mezi evropské státy s největšími platovými rozdíly mezi pohlavími. Hůř jsou na tom jen Estonky, stejná situace jako v Česku pak vládne v celé střední Evropě; srovnatelný rozdíl, jaký vnímají Češky, totiž znají i Němky, Rakušanky a Slovenky. „Není to způsobeno jen diskriminací, ale také odlišnou strukturou na trhu práce, muži a ženy pracují v různých odvětvích,“ uvádí Marek Řezanka z ČSÚ. Kromě vzdělávání ženy převažují například v segmentech velkoobchodu a maloobchodu nebo stravování a pohostinství.

Zdroj: e-sondy

ESPRESSO

vydává Českomoravský odborový svaz pohostinství, hotelů a cestovního ruchu.
Odpovědný pracovník: PhDr. Dagmar Gavlasová, grafická úprava: Kateřina Jiráková.
Adresa: DOS, nám. W. Churchilla 2, 130 00 Praha 3, tel.: 234462822, www.phcr.cz
Tisk: JAJA, www.4321.cz. Pro potřebu odborových organizací ČMOS PHCR. Vyšlo v únoru 2017